

ВЕБТЕХНОЛОГІЇ В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

CSS (Каскадні таблиці стилів)

Конспект лекції

КЛЮЧОВІ СЛОВА

- CSS, каскадні таблиці стилів
- Підключення стилів до вебсторінки
- Селектори
- Властивості : значення
- Класи та ідентифікатори

Новітні теги html5

`<header>...</header>` `<!--` гедер заголовкова частина тіла `-->`

`<nav>...</nav>` `<!--` меню `-->`

`<main>...</main>` `<!--` основна частина тіла `-->`

`<article>...</article>` `<!--` широка частина тіла `-->`

`<aside>...</aside>` `<!--` бічна частина тіла, сайдбар `-->`

`<footer>...</footer>` `<!--` нижня частина тіла, підвал `-->`

`<!--` коментарі до структури в html `-->`

Що таке CSS

- **CSS** – **Cascading Style Sheets** – (каскадні листи /таблиці/ стилів) – це набір правил оформлення і форматування, який може бути застосований до різних елементів сторінки.

Застосовуючи CSS, можна один раз описати властивості елементів і визначити цей опис як стиль, а надалі просто вказувати, що елемент, який ви бажаєте оформити відповідним чином, повинен прийняти властивості стилю, описаного Вами.

До появи CSS

- До появи **CSS**, дизайнери і верстальники прописували стилі всередині **html-тегів**.

Це доволі незручно, оскільки при бажанні змінити якийсь стиль, доводиться робити зміни в багатьох місцях, та й кросбраузерність (підтримку всіма браузерами) ніхто гарантувати не міг.

- Після появи **каскадних таблиць стилів** всі ці проблеми вдалося вирішити.

Далі розглянемо способи підключення стилів до сторінки.

Способи підключення стилів до сторінки

1. Підключення CSS **окремим зовнішнім файлом** із розширенням **.css**.

Найзручніший спосіб.

Гарантує максимально легке і зручне редагування стилів і не навантажує ними сторінку.

До самої сторінки підключається так:

Між тегами **<head> </head>**

вставляється код:

```
<link href="style.css" rel="stylesheet" type="text/css">
```

Відповідно файл стилів має називатися **style.css** і перебувати в одній папці з самим **файлом html**.

Способи підключення стилів до сторінки

2. Вбудовування блоку стилів у саму сторінку.

Зручність цього методу полягає в тому, що не треба створювати додаткових файлів, а головний недолік – навантаження стилями **html-коду**.

Підключається так:

```
<style>Стили... </style>
```

3. Вбудовування стилів у самі теґи.

Найнезручніший спосіб, оскільки ускладнює даліше редагування і навантажує сторінку.

Підключається так: всередині коду (окремого теґу) пишеться

```
style="перелік стилів"
```

Які бувають стилі?

Що можна задати за допомогою CSS

width, height

– розміри елемента

margin, padding

– межі і відступи

display, visibility

– режим відображення

top, left, right, bottom

– розміщення

background

– фон елемента

font

– керування шрифтами

text-align

– вирівнювання тексту

Селектори CSS

Класи, ідентифікатори

id

Ідентифікатор елемента, на сторінці має бути унікальний

class

Список класів елемента, на сторінці може повторюватися

```
<header id="section"> </div>
```

```
<div class="btn btn-main"> </div>
```

```
<p class="first"> </p>
```

Властивості стилів, їхні значення та призначення

background-color

red, green, #343434

— колір тла;

background-image

— url-адреса графічного файлу для тла;

background-attachment

fixed, scroll

— тло стає чи прокручується;

background-position

0% 0%

— початкове розташування тла;

background-repeat

repeat, repeat-x,

repeat-y, no-repeat

— повторювання зображення тла;

border-top, border-right, border-bottom, border-left, border

4px

— товщина лінії рамки;

border-color

red, green, #343434

— колір рамки;

border-style

none, dotted, dashed, solid, double, groove, ridge,
inset, outset

— стиль рамки

font-family

arial, sans-serif

— гарнітура;

font-size

24px

— розмір шрифту;

font-style

normal, italic, oblique

— стиль шрифту;

font-variant

normal, small-caps

— варіант шрифту;

font-weight

normal (400), bold (700), bolder, lighter, 100-900

— жирність шрифту;

word-spacing

1mm, 2mm

— відстань між словами;

letter-spacing

1mm

— відстань між символами;

line-height

2mm, 4mm

— відстань між рядками;

text-align

left, right, center, justify

— вирівнювання тексту;

text-decoration

none, underline, blink, overline, line-through

— оформлення тексту;

text-indent

2cm

— абзацний відступ;

text-transform

none, uppercase, lowercase, capitalize

— трансформація тексту;

vertical-align

baseline, sub, super, top, text-top, middle,
bottom, text-bottom

— вертикальне вирівнювання;

white-space

normal, pre, nowrap, pre-wrap, pre-line

— пробіли та перенесення між словами;

margin-top

margin-right

margin-bottom

margin-left

margin

4mm

— зовнішній відступ;

padding-top

padding-right

padding-bottom

padding-left

padding

4mm

— внутрішній відступ;

height

4cm

— висота елемента;

width

14cm

— ширина елемента;

float

none, left, right

— обтікання об'єкта текстом;

clear

none, left, right, both

— заборона обтікання;

Властивості стилів

z-index

ціле число, auto

— положення елемента за віссю z;

display

block, inline-block, inline, list-item, none, table, table-row, table-cell

— відображення елемента в документі;

visibility

visible, hidden, collapse

— відобразити чи сховати елемент;

overflow

visible, hidden, scroll, auto

— спосіб відображення вмісту елемента, якщо він повністю не вміщується в задану область;

clip

shape(rect), auto

— визначає прямокутну область, де буде показано частину елемента

outline-color

outline-style

outline-width

outline

4mm

— зовнішня рамка

cursor

default, pointer, help, wait, progress, text, move, crosshair, auto

— вигляд вказівника.

color

red, green, #343434

— колір елемента;

list-style-image

url(адреса графічного файлу маркера списку)

— зображення для маркера;

list-style-position

inside, outside

— позиція маркера;

list-style-type

disc, circle, square, decimal, lower-alpha, lower-roman, upper-alpha, upper-roman

— вигляд маркера;

position

static, relative, absolute, fixed

— спосіб позиціонування елемента;

top

right

bottom

left

px, in, pt, %, auto тощо

— позиціонування елемента;

Синтаксис CSS

Селектор {

властивість¹: значення¹;

властивість²: значення²;

...

властивість N: значення N;

}

h3 {

color: green;

font-family: tahoma;

font-size: 16pt;

text-align: left;

border-style: ridge;

border-width: 1px;

}

Базові селектори CSS

*

– універсальний селектор;

.

– імена класів (починається з крапки);

#

– ідентифікатор;

Псевдокласи

`a:link`

– невідвідане посилання;

`a:visited`

– відвідане посилання;

`div:hover`

– елемент при наведенні миші;

`input:focus`

– елемент при фокусі

`li:first-child`

– обирає першого нащадка серед множини елементів

Псевдоелементи

Віртуальні елементи. Їх генерує браузер самостійно **перед** або **після** певного блоку на сторінці у разі наявності в стилях прописаних властивостей для якогось теґа в html.

`#el::before`

– псевдоелемент перед ін. елементом;

`#el::after`

– псевдоелемент після ін. елемента;

`#el::first-letter`

– стилі застосуються до першої літери абзацу

Переваги використання CSS

- Очищення **html-коду** від стилів;
- Прискорення завантаження сторінок сайту;
- Максимальна кросбраузерність;
- Розширені можливості роботи зі стилями;
- Можливість досягнення цікавих графічних ефектів